

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 41/01-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. júna 2001 predbežne prerokoval podnet JUDr. P. M., bytom K., zastúpeného advokátom JUDr. R. K., bytom K., ktorým namieta porušenie svojich základných práv upravených v čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 149 Ústavy Slovenskej republiky konaním a rozhodnutiami Sociálnej poisťovne, pobočky Košice, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, Krajského súdu v Košiciach a Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, a takto

r o z h o d o l :

1. Podnet JUDr. P. M. v časti namietajúcej porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky konaním a rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočky Košice, vo veciach vedených pod sp. zn. 201-537a-4101/98, sp. zn. 201-537b-4101/98 a sp. zn. 201-537-4101/98 o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

2. Podnet JUDr. P. M. v časti namietajúcej porušenie jeho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky konaním Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veciach vedených pod sp. zn. 6 SŽ 14/99, sp. zn. 6 SŽ 15/99 a sp. zn. 6 SŽ 16/99 o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

3. Podnet JUDr. P. M. v časti namietajúcej porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky konaním a rozhodnutiami Krajského súdu v Košiciach vo veciach vedených pod sp. zn. 2 S 227/99 a sp. zn. 2 S 277/99 o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

4. Podnet JUDr. P. M. v časti namietajúcej porušenie jeho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 149 Ústavy Slovenskej republiky konaním Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. VI Pz 217/00, sp. zn. VI Pz 465/00, sp. zn. Pz 98/00, sp. zn. Pz 120/00 o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 11. apríla 2001 doručený podnet JUDr. P. a M., bytom K. (ďalej len „navrhovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. R. K., bytom K., na začatie konania pred ústavným súdom.

1. Navrhovateľ namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy konaním a rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočky Košice, vo veciach vedených pod sp. zn. 201-537a-4101/98, sp. zn. 201-537b-4101/98 a sp. zn. 201-537-4101/98.

Rozhodnutiami Sociálnej poisťovne, pobočky Košice, z 8. septembra 1998 bolo navrhovateľovi predpísané penále na poistnom za rok 1993 (sp. zn. 201-537a-4101/98-174), za december 1992 (sp. zn. 201-537b-4101/98-174) a za roky 1991, 1992 a 1994 (sp. zn. 201-537-4101/98-174). Proti všetkým rozhodnutiam sa navrhovateľ 23. septembra 1998 odvolal na Ústredie Sociálnej poisťovne v B. (ďalej len „Ústredie Sociálnej poisťovne“). Namietal pritom skutočnosť, že v zmysle platných právnych predpisov v čase, keď nastala právna skutočnosť, ktorá zakladá vyrubenie penále, platil zákon Národnej rady Slovenskej

republiky č. 7/1993 Z. z. o zriadení Národnej poisťovne a o financovaní zdravotného poistenia, nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 85/1993 Z. z., ktorý v § 30 ods. 1 ustanovoval trojročnú premlčaciu dobu na vyrubenie penále.

Ústredie Sociálnej poisťovne svojimi rozhodnutiami z 15. decembra 1998 sp. zn. 213-3115a-4003/98, sp. zn. 213-3115b-4003/98 a sp. zn. 213-3115-4003/98 všetky rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočky Košice, potvrdilo.

Proti všetkým trom rozhodnutiam podal navrhovateľ žaloby 5. februára 1999 na Najvyšší súd Slovenskej republiky v Bratislave. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo 6. augusta 1999 sp. zn. 6 Sž 15/99 (sp. zn. 213-3115a-4003/99) a 6 Sž 16/99 (sp. zn. 213-3115b-4003/98) uvedené veci postúpil Krajskému súdu v Košiciach a ďalším uznesením, taktiež zo 6. augusta 1999, vo veci sp. zn. 6 Sž 14/99 (sp. zn. 213-3115-4003/98) určil príslušnosť Krajského súdu v Košiciach na prejednanie veci.

Navrhovateľ namieta nesprávny postup prvostupňového správneho orgánu (Sociálnej poisťovne, pobočky Košice), nakoľko podľa neho tento orgán mal predložiť jeho odvolanie v súlade s § 57b ods. 1 zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení neskorších predpisov Krajskému súdu v Košiciach. Navrhovateľ sa pritom odvoláva na nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 20/97, podľa ktorého § 247 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku dovoľuje všeobecným súdom, aby v správnom súdnictve podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preskúmali len tie rozhodnutia, ktoré nadobudli právoplatnosť po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Okrem toho navrhovateľ namieta, že „prvostupňový správny orgán pri vyrubení penále vychádzal z ustanovenia § 34 ods. 1, 2 zákona NR SR č. 7/1993 Z. z. v znení zákona NR SR č. 85/1993 Z. z. o zriadení Národnej poisťovne a o financovaní zdravotného poistenia, nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia, avšak pri posudzovaní otázky premlčania obidva správne orgány vychádzali zo zákona NR SR č. 274/1994 Z. z.

o Sociálnej poisťovni, pričom tento zákon nadobudol účinnosť až 1. 1. 1995“, hoci navrhovateľ bol penalizovaný za obdobie pred 1. januárom 1995.

V právnom štáte podľa neho by mala platiť zásada, že právne vzťahy sa posudzujú podľa zákona účinného v čase, keď ku právnej skutočnosti došlo. Podľa neskoršieho zákona by sa mali posudzovať právne vzťahy iba v tom prípade, ak by to ustanovoval zákon. V tomto prípade prechodné ani záverečné ustanovenia zákona č. 274/1994 Z. z. takúto právnu úpravu neobsahujú.

Navrhovateľ poukazuje pritom aj na nález ústavného súdu (PL. ÚS 36/95), podľa ktorého v ústavnom poriadku Slovenskej republiky možno všeobecný zákaz spätného pôsobenia právnych predpisov alebo ich ustanovení odvodiť od článku 1 ústavy, podľa ktorého je Slovenská republika právnym štátom. K imanentným znakom právneho štátu neodmysliteľne patrí aj požiadavka právnej istoty a ochrany dôvery občanov v právny poriadok, súčasťou čoho je aj zákaz spätného pôsobenia právnych predpisov, resp. ich ustanovení.

Na základe týchto skutočností dospel navrhovateľ k záveru, že v dôsledku konania Sociálnej poisťovne, pobočky Košice, došlo k porušeniu jeho práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy).

2. V ďalšej časti svojho podnetu navrhovateľ namieta skutočnosť, že zdĺhavým konaním Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zmeškal lehotu na podanie opravných prostriedkov; je toho názoru, že postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bol porušený čl. 48 ods. 2 v spojení s článkom 46 ods. 1 ústavy.

3. Po postúpení veci z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na Krajský súd v Košiciach konal vo veci tento súd, ktorý uznesením č. k. 2S 277/99-23 z 21. januára 2000 a č. k. 2 S 227/99-16 z 10. decembra 1999 odmietol opravné prostriedky s tým, že konštatoval, že „z obsahu spisov zistil, že v preskúmvanej veci ide o konanie podľa tretej

hlavy Občianskeho súdneho poriadku, pretože navrhovateľ opravným prostriedkom napádal rozhodnutie v iných, než dávkových veciach nemocenského poistenia“.

Navrhovateľ napáda postup Krajského súdu v Košiciach. Je toho názoru, že predmetné rozhodnutia sú v rozpore s § 247 ods. 2, § 250l, § 250m a § 250p Občianskeho súdneho poriadku. Argumentuje tým, že podal žalobu na preskúmanie správneho rozhodnutia až po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku a rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť na základe podľa neho nezákonného rozhodnutia Ústredia Sociálnej poisťovne. Podľa neho Sociálna poisťovňa, pobočka Košiciach, mala predložiť odvolania Krajskému súdu v Košiciach, a nie Ústrediu Sociálnej poisťovne, čím porušila čl. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy. Krajský súd v Košiciach zasa podľa navrhovateľa odmietnutím odvolaní vo veciach č. k. 2 S 227/99-16 a č. k. 2 S 277/99-23 pre ich oneskorené podanie porušil čl. 46 ods. 1 v spojení s § 247 ods. 2, § 250m ods. 1 a § 250p Občianskeho súdneho poriadku.

4. Navrhovateľ namieta aj porušenie svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 149 ústavy v spojení s § 243e ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v súvislosti s odložením jeho štyroch podnetov Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky. Argumentuje tým, že Generálna prokuratúra Slovenskej republiky vo veci č. k. VI 669/00-8 podala mimoriadne dovolanie a v ostatných veciach podnety odložila. Vychádza pritom z toho, že ak generálny prokurátor Slovenskej republiky zistí porušenie zákona, je povinný podať podľa § 243e ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku mimoriadne dovolanie.

Z vyššie uvedených dôvodov navrhovateľ požaduje prijať podnet na ďalšie konanie a po jeho prerokovaní vydať tento nález :

„Sociálna poisťovňa, pobočka Košice svojím konaním a rozhodnutím vo veciach vedených pod sp. zn. 201-537a-4101/98, sp. zn. 201-537b-4101/98, sp. zn. 201-537-4101/98 porušila základné právo podnecovateľa na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR.

Najvyšší súd SR svojím konaním vo veciach vedených pod sp. zn. 6 SŽ 14/99, sp. zn. 6 SŽ 15/99 a sp. zn. 6 SŽ 16/99 porušil základné právo podnecovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR.

Krajský súd v Košiciach svojím konaním a rozhodnutím vo veciach vedených pod sp. zn. 2 S 227/99, sp. zn. 2 S 277/99 porušil základné právo podnecovateľa na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR.

Generálna prokuratúra SR svojím konaním vo veciach sp. zn. VI Pz 217/00, sp. zn. VI Pz 465/00, sp. zn. Pz 98/00, sp. zn. Pz 120/00 porušila základné právo podnecovateľa na inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 v spojení s článkom 149 Ústavy SR.“

II.

Ústavný súd môže podľa čl. 130 ods. 3 ústavy začať konanie na podnet právnických alebo fyzických osôb, ak namietajú porušenie svojich práv. Z takéhoto konania nemožno vylúčiť postup a rozhodovanie žiadneho orgánu štátu, pokiaľ v jeho dôsledku došlo k porušeniu základného práva alebo slobody fyzickej alebo právnickej osoby a pokiaľ tomuto základnému právu alebo slobode právny predpis Slovenskej republiky neposkytuje účinnú ochranu konaním na inom štátnom orgáne.

Pri predbežnom prerokovaní každého podnetu na začatie konania ústavný súd skúma jeho všeobecné náležitosti upravené v § 20 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ako aj prípadné dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona. Jednou z podmienok, ktorú ústavný súd skúma pri predbežnom prerokovaní, je, či v danom prípade nejde o zjavne neopodstatnený podnet. Namietat' porušenie svojich práv v konaní pred ústavným súdom sú totiž oprávnené len tie fyzické alebo právnické osoby, ktoré splnili všetky zákonné podmienky spojené s nadobudnutím a uplatňovaním takýchto práv. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu: „Jedným z dôvodov odmietnutia podnetu je jeho zjavná neopodstatnenosť, ktorú možno vysloviť

v prípade, ak Ústavný súd Slovenskej republiky nezistí priamu príčinnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal pisateľ podnetu“ (I. ÚS 7/00).

1. Navrhovateľ sa domáha, aby ústavný súd vyslovil porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy konaním a rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočky K., vo veciach vedených pod sp. zn. 201-537a-4101/98, sp. zn. 201-537b-4101/98 a sp. zn. 201-537-4101/98. Je toho názoru, že o jeho odvolaní proti rozhodnutiam vydaným vo vyššie uvedených konaniach nemalo rozhodovať Ústredie Sociálnej poisťovne, ale súd.

Článok 46 ods. 1 ústavy ustanovuje: „Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.“ Účelom čl. 46 ods. 1 ústavy je zaručiť každému reálny prístup k súdu (II. ÚS 26/96). Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu o veci konať a rozhodnúť.

Ústavný súd vo vzťahu k právu na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy už vo svojej rozhodovacej činnosti konštatoval, že k porušeniu tohto práva by došlo vtedy, pokiaľ by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa jeho práva na nezávislom a nestrannom súde a pokiaľ by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu (žalobe) fyzickej alebo právnickej osoby (I. ÚS 35/98).

Navrhovateľ svoje tvrdenie o porušení jeho práva zakotveného v čl. 46 ods. 1 ústavy opiera o § 57b ods. 1 zákona č. 54/1956 Zb., pritom však v citovanom ustanovení je práve zakotvené, že proti rozhodnutiu v iných než dávkových veciach nemocenského poistenia, ktoré bolo vydané v odvolacom konaní (túto skutočnosť navrhovateľ vo svojom podaní neuvádza, napriek tomu, že má z hľadiska ďalšieho rozhodovania vo veci značný právny význam), možno podať opravný prostriedok na súd s odkazom na celú časť Občianskeho súdneho poriadku týkajúcu sa správneho súdnictva (t. j. obidvoch typov rozhodovania súdov o rozhodnutiach správnych orgánov) bez toho, aby bolo ustanovené, ktorý typ rozhodovania sa má na tento typ správneho rozhodnutia použiť. Zato však pri poznámke

k odkazu č. 35 pod čiarou k § 250d ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku je uvedený § 57b ods.1 zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení neskorších predpisov.

Napadnuté rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočky K., obsahovali poučenie o možnosti odvolania sa proti nim na Ústredie Sociálnej poisťovne. Rozhodnutia Ústredia Sociálnej poisťovne obsahovali zasa poučenie o možnosti podať opravný prostriedok do 30 dní odo dňa ich doručenia na príslušný krajský súd prostredníctvom Ústredia Sociálnej poisťovne (t. j. na preskúmanie rozhodnutí podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku).

Navrhovateľ sa, ako vyplýva z rozhodnutí Krajského súdu K. a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, týmto poučením neriadil a podal žalobu na Najvyšší súd Slovenskej republiky na preskúmanie svojich rozhodnutí podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Ústavný súd skúmal možnosť porušenia ústavného práva navrhovateľa namietaným konaním Sociálnej poisťovne, pobočky K., a dospel k záveru, že nie je príčinná súvislosť medzi konaním a rozhodnutiami Sociálnej poisťovne, pobočky K., a možným porušením základného práva navrhovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a preto podnet navrhovateľa v tejto časti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. Vychádzal pritom z toho, že Sociálna poisťovňa, pobočka K., svojím postupom nijako neovplyvnila právo navrhovateľa obrátiť sa s riešením svojej veci na súd, nakoľko v napadnutých veciach rozhodovala ako správny orgán prvého stupňa a navrhovateľa poučila o možnosti odvolať sa na správny orgán druhého stupňa – Ústredie Sociálnej poisťovne, ktorú (túto možnosť) navrhovateľ aj využil. Ústredie Sociálnej poisťovne vo svojich rozhodnutiach, ktoré navrhovateľ k svojmu podnetu aj pripojil, poučilo navrhovateľa o jeho možnosti podať opravný prostriedok do 30 dní odo dňa ich doručenia na príslušný súd prostredníctvom Ústredia Sociálnej poisťovne.

2. Ďalšia požiadavka navrhovateľa smeruje k vysloveniu porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy Najvyšším súdom Slovenskej republiky, a to jeho konaním vo veciach vedených pod sp. zn. 6 SŽ 14/99, sp. zn. 6 SŽ 15/99 a sp. zn. 6 SŽ 16/99. Navrhovateľ, napriek poučeniu Ústredia Sociálnej poisťovne obrátiť sa s opravným prostriedkom na krajský súd prostredníctvom tohto ústredia do 30 dní od doručenia rozhodnutia (rozhodnutí), nechal márne uplynúť 30-dňovú lehotu uvedenú v poučení druhostupňového správneho orgánu a žalobou doručenou Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 5. februára 1999 sa domáhal preskúmania rozhodnutia (rozhodnutí) Sociálnej poisťovne (10 dní pred uplynutím dvojmesačnej lehoty na podanie žaloby na preskúmanie právoplatných rozhodnutí orgánov verejnej správy podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku) podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Rozdielne režimy preskúmania správnych rozhodnutí v rámci správneho súdnictva sa líšia okrem rozdielnych typov rozhodnutí, spôsobov začatia konania, odlišných lehôt na podanie návrhov (žalôb alebo opravných prostriedkov) aj ďalšími procesnými podmienkami konania. Kým pri rozhodovaní o žalobách proti rozhodnutiam správnych orgánov v prípade, že žaloba bola podaná na vecne a miestne nepríslušnom orgáne, predseda senátu postúpi vec uznesením príslušnému súdu, tak pri rozhodovaní o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov treba návrh podať na príslušnom súde alebo na orgáne, ktorý vydal rozhodnutie (takto usmernilo navrhovateľa aj Ústredie Sociálnej poisťovne), v zákonom ustanovenej lehote, inak ho nemožno považovať za návrh podaný včas.

Navrhovateľ argumentuje tým, že v dôsledku prietáhov v konaní (konaniach) na Najvyššom súde Slovenskej republiky stratil právo domáhať sa súdnej ochrany na nezávislom súde, nakoľko Krajský súd v K. zamietol jeho žalobu ako podanú oneskorene.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však skúmaním svojej vecnej príslušnosti pred samotným konaním o veci samej podľa § 104a ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a postúpením veci Krajskému súdu v K. podľa § 250d ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku rešpektujúc žalobu navrhovateľa ako podanie podľa druhej hlavy piatej časti

Občianskeho súdneho poriadku svojimi procesnými úkonmi korešpondujúcimi podaniu (žalobe) navrhovateľa nemohol spôsobiť zbytočné prietahy v konaní, tak ako ich vyslovenie požaduje navrhovateľ.

Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 20/97) uzavrel, že navrhovateľ sám svojím konaním tým, že napriek poučeniu Ústredia Sociálnej poisťovne sa týmto poučením nespravoval a podal žalobu (nie opravný prostriedok) na inom orgáne než na tom, ktorý bol označený v poučení rozhodnutia Ústredia Sociálnej poisťovne, a navyše po lehote v ňom uvedenej, sa vystavil riziku, že dôjde k zmeškaniu zákonom ustanovenej lehoty na podanie opravného prostriedku, ako nakoniec rozhodol Krajský súd v K., resp. takto odôvodnil svoje rozhodnutia vo veciach napadnutých navrhovateľom.

Okrem toho ústavný súd uvádza, že taktiež v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 34/99) poskytuje ochranu základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k porušeniu namietaného práva došlo alebo porušenie v tomto čase ešte trvalo. V prípadoch, v ktorých ústavný súd pri predbežnom prerokovaní podnetu navrhovateľa zistí, že tie súdne konania, v ktorých navrhovateľ namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, boli právoplatne skončené ešte pred podaním jeho podnetu na ústavný súd, takéto podnety ústavný súd odmietne ako zjavne neopodstatnené podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (pozri napr. II. ÚS 32/00).

Z týchto dôvodov ústavný súd podnet navrhovateľa v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnený.

3. Navrhovateľ požaduje tiež vysloviť porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy Krajským súdom v K., a to jeho konaním a rozhodnutím vo veciach vedených pod sp. zn. 2 S 227/99 a sp. zn. 2 S 277/99. Navrhovateľ napáda stanovisko Krajského súdu v K. vyjadrené v odôvodnení rozhodnutí, z ktorého vyplýva, že v preskúmvanej veci (veciach) ide o konanie podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, pretože navrhovateľ opravným prostriedkom napádal rozhodnutie v iných než dávkových veciach. Navrhovateľ je toho názoru, že keďže vyčerpал riadne

opravné prostriedky v správnom konaní a podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov, v jeho prípade sa malo postupovať podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, t. j. na základe jeho žaloby. Podľa navrhovateľa z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že súd uznal vyčerpanie riadnych opravných prostriedkov, o ktorých rozhodol odvolací správny orgán. Preto krajský súd nemohol podľa neho odmietnuť opravné prostriedky podľa § 250p Občianskeho súdneho poriadku (konanie nezačalo na návrh, ktorým je opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu, v čom je aj v nesúlade s § 250m ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Na základe týchto skutočností dospel navrhovateľ k záveru, že krajský súd napadnutými rozhodnutiami porušil jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd pri svojom rozhodovaní o tejto časti podnetu navrhovateľa vychádzal z toho, že základné právo na súdnu ochranu sa v občianskom súdnom konaní upravenom v Občianskom súdnom poriadku efektívne garantuje iba vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže občianskoprávny súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane opravných konaní, ako aj správneho súdnictva. Jeho porušenie sa nedá vyvodiť iba z určitého výkladu a aplikácie platných procesných noriem upravujúcich postup občianskoprávných súdov (podobne aj I. ÚS 66/98). Navrhovateľ podmienky spojené s uplatňovaním svojho práva nespĺnil napriek poučeniu v rozhodnutiach, ktoré (poučenia) nerešpektoval, čím sa sám dostal do postavenia navrhovateľa, ktorý oneskorene podal opravný prostriedok, a to v situáciách, keď zákon presne ustanovuje, kedy je návrh podaný včas a aké sú dôsledky oneskoreného podania návrhu (§ 250m ods. 2 a § 250p Občianskeho súdneho poriadku).

Navrhovateľ požaduje, aby ústavný súd inak hodnotil závery, ku ktorým dospel Krajský súd v K. v spojitosti s procesnými podmienkami preskúmavania napadnutých správnych rozhodnutí. Na iné právne hodnotenie a zmenu právnych názorov všeobecných súdov utváraných pri ich zákonných postupoch ústavný súd však nie je oprávnený. Ústavný

súd je oprávnený a aj povinný posúdiť prípadnú neústavnosť konania alebo rozhodovania všeobecných súdov, t. j. či v konaní pred nimi nedošlo k porušeniu ústavnoprocených princípov (čl. 46 až 50 ústavy). Takto vymedzená právomoc ústavného súdu však nemá za následok vznik oprávnenia a povinnosti prehodnocovať právne názory všeobecných súdov, ku ktorým tieto súdy dospeli na základe výkladu a používania zákonov (podobne aj I. ÚS 21/98).

Na základe týchto skutočností ústavný súd dospel k záveru o nedostatku príčinnej súvislosti medzi konaním Krajského súdu v K. a možným porušením základného práva navrhovateľa upraveného v čl. 46 ods. 1 ústavy a v nadväznosti na to k záveru o zjavnej neopodstatnenosti tejto časti podnetu navrhovateľa.

4. Navrhovateľ sa dožaduje vyslovenia porušenia jeho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 149 ústavy Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky v konaniach vo veciach sp. zn. VI Pz 217/00, sp. zn. VI Pz 465/00, sp. zn. Pz 98/00 a sp. zn. Pz 120/00. Navrhovateľ je toho názoru, že generálny prokurátor Slovenskej republiky je povinný podať mimoriadne dovolanie, ak zistí porušenie zákona. Napriek tomu, že Generálna prokuratúra Slovenskej republiky odložila veci navrhovateľa po preskúmaní možného porušenia zákonnosti vo všetkých prípadoch s negatívnym výsledkom svojho zistenia, navrhovateľ sa nazdáva, že generálny prokurátor Slovenskej republiky mal podať mimoriadne dovolanie podľa § 243e ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

V súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu (I. ÚS 19/01) podľa § 243e ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku ak Generálny prokurátor Slovenskej republiky „na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon (§ 243f), a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie“. Citovaná právna norma však neukladá povinnosť (nezakladá právny nárok) vyhovieť každému podnetu. Voľná úvaha

generálneho prokurátora Slovenskej republiky o tom, či podá alebo nepodá mimoriadne dovolanie, je vylúčená iba v prípade, že zistí, že zákonné podmienky na podanie mimoriadneho dovolania sú splnené. Podnecovateľ však má právo na to, aby bol o vybavení svojho podnetu vyrozumieť. Toto právo však nezakladá základné právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a nie je ani jeho súčasťou (podobne II. ÚS 32/01, II. ÚS 45/00). V danom prípade však Generálna prokuratúra Slovenskej republiky dospela k záveru, že nie sú splnené podmienky na podanie mimoriadneho dovolania. Negatívny záver o dôvodoch na podanie mimoriadneho dovolania nemožno spájať s porušením základného práva na inú právnu ochranu, a preto ústavný súd podnet navrhovateľa v tejto časti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.